

MEDIA OCH SAMHÄLLE (MEDIASOC)

AKADEMIPROGRAM 2019–2022

Programbeskrivning

Akademiprogrammet *Media och samhälle* har två temaområden som anknyter till och inte utesluter varandra:

Tema 1: Media och samhällsrelationer

Tema 2: Tekniken i mediernas brytningstid

Projekten kan hänföra sig bara till ett tema, men i programmet uppmuntras projekt där aspekter från båda temana ingår.

1. MOTIVERINGAR OCH BAKGRUND

Samhället har medifierats. Ett nytt slag av mediemättnad kan skönjas såväl i ekonomin, politiken och civilsamhället som i människornas vardagliga relationer. Efterhand som de sociala mediernas betydelse ökar förändras kriterierna för såväl expertis som konstruktiv offentlig debatt. På debattforum möter den erfarna experten och den trevande amatören varandra på ett nytt sätt. Den allt snabbare uppmärksamhetsekonominas rastlösa tempo gör det svårare att motivera och driva en långsiktig politik. I ett allt mer splittrat medielandskap kan smala intressegrupper på ett nytt sätt bekräfta sina egna verkligheter. Begrepp som postfaktiskt samhälle och alternativa fakta kan ses dels som följder av förändringarna i mediemiljön, dels som fenomen som själva stärker denna förändring. Fenomenen speglar det demokratiska informationssamhällets sårbarhet. De utmanar samhälls- och kulturforskningen på bred front och på ett nytt sätt.

Den pågående digitala omvälvningen är betydelsefull mätt med många olika måttstockar. Den har setts som en av mänsklighetens stora civilisatoriska revolutioner, jämförbar med det neolitiska jordbrukets revolution och den industriella revolutionen från 1700-talet framåt. Somliga vill se den digitala omvälvningen som bara en av många industriella revolutioner som drivits av i tur och ordning exempelvis ångmaskinen, förbränningsmotorn och elektriciteten. Andra ser en vågrörelse i kapitalismen med några decenniers intervaller, ekonomisk-tekniska omvälvningar som kreativt förstör gamla produktionsmetoder och skapar nya slag av ekonomisk aktivitet.

De tidigare omvälvningarna har handlat om teknik, men inte nödvändigtvis informations- och kommunikationsteknik. Vår tids digitala omvälvning däremot är till sin natur väsentligen en omvälvning inom just kommunikation och informationsbehandling, och i den egenskapen är de så kallade nya medierna en viktig faktor i en samhällsförändring av stor magnitud.

Ordet media är pluralformen av det ursprungligen latinska ordet medium, som betyder "mellan" eller "i mitten". I allmänhet syftar ordet därför på ett eller annat sätt till redskap och metoder för förmedling av budskap – exempelvis massmedier. Också den mänskliga kroppen kan ses som ett fundamentalt redskap för sändning och mottagning av budskap. Teknisk apparatur kan sedan förändra, bredda och förbättra kroppens möjligheter att hantera budskap. Uttrycket "nya medier" är naturligtvis kontextbundet, eftersom nya medier alltid följs av ännu nyare.

Mediernas grundläggande natur kan skildras med tre primära metaforer. Reservoar eller kanal som metafor framhäver förvaring eller överföring av budskap. Språket som metafor åter betonar framställningens praxis, grammatik och diskurs. Miljö som mediemetafor understryker i sin tur hur särarten hos olika epokers dominerande medier framkallar olika typer av samhällen. Då anses en viss kommunikationsteknik gynna vissa sinnen, stödja vissa slags nätverk och interaktionsmodeller, uppmuntra människor att följa vissa sociala beteendemodeller, möjliggöra förändringar i maktförhållanden och vissa slags kulturer samt skapa värderingar och ideologier. Från den utgångspunkten har man sedan urskilt olika historiska kulturepoker beroende på epokens förhärskande medium.

Exempelvis den typografiska kultur som boktryckarkonsten introducerade i Europa i mitten av 1400-talet kan ses som en faktor som bröt katolska kyrkans informationsmonopol som hade byggt på kopiering för hand. Därmed banades väg för effektiv spridning av reformationen, renässansen och nya tidens naturvetenskap. På motsvarande sätt har internet och i synnerhet dess andra fas, de sociala medierna, fällt kunskapsmonopol och på ett i princip demokratiskt sätt gjort det möjligt för nästan alla röster att praktiskt taget gratis vid behov göra sig hörda i hela världen.

I den digitala omvälvningens tredje fas aktualiseras tingens internet (internet of things), där en ständigt växande del av mänskligt tillverkade artefakter via givare och sensorer kan ta emot och sända data som också artificiell intelligens (AI) med hjälp av algoritmer kan behandla självstyr. Därigenom stärks maskinernas aktörsroll. AI styr fartyg och bilar, undersöker patienter och gör diagnos, analyserar gigantiska datamängder på nolltid, styr aktiehandel, beslutar i krigsteknik om liv och död – och skriver nyhetsartiklar om världshändelserna.

Utgångspunkten för detta forskningsprogram är den omvälvning som de digitala medierna initierar och de varierande samhällsliga förändringarna i samband med den. Programmets ämnesområden är till stor del härledbara ur de så kallade nya medierna. Exempelvis sociala medier är i sig en demokratisk men samtidigt inte en oproblematiserad förändring. Till sin karaktär tycks de sociala medierna vara jämlika, vilket bidrar till att jämna ut hierarkier. Det kan bli en utmaning och en kris för vetenskaplig expertis i och med att en amatör och en gediget insatt expert har lika möjligheter att påverka sin publik. Inom journalistiken negligeras portvakterna med en ny amatörernas journalistik som följd. Dessa amatörer styrs inte av journalistisk yrkesetik som bland annat förpliktar de professionella journalisterna till sanningsenlighet, oavhängighet, mångsidighet och ansvarsfull informationsökning. Borde regleringen och självregleringen på mediefältet utvecklas eller kan bästa resultat uppnås utan några som helst regler?

Sociala medier gagnar också populism, som ofta definieras som en spänning i relation till eliter. I offentligheten kan man ofta höra påståenden om att beslutsfattarna, läkarna, forskarna och även journalisterna i regel är korrupta spridare av information som stöder antingen egna eller förmodade mäktiga gruppers intressen. Hur kan tilliten till experter och vetenskap ökas? På vilket sätt ska experter ge information i den nya situationen? Hur åstadkomma högklassig, resonerande dialog? Hur hindra hatretorik och polarisering i fientliga läger, hur förebygga fraktions- och stambildning om algoritmerna erbjuder människorna bara sådant innehåll som överensstämmer med deras egna åsikter? Hurdana motreaktioner uppstår för att lägga band på den vilt spretande debatten? Hurdana positiva lösningar kan skapas med AI-algoritmer?

Den digitala omvälvningen är också en ekonomisk omvälvning. I den digitala världen är det enkelt och i praktiken gratis att kopiera innehåll. Det leder till en särskild "gratisproblematik": varför betala för någonting då lika högklassigt material kan fås gratis? Mediehusens och artisternas intjäningslogik utmanas främst i och med att varken reklamintäkter eller arvoden för uppträdanden flyter in som förr. Håller boktryckarkulturens upphovsrätt på att vika undan till förmån för fri delning? Håller gränsen mellan reklam och nyhetstext på att suddas ut? Än då den traditionella skillnaden mellan det privata och det offentliga? Ökar propagandan och informationspåverkan? Hur övervakas människorna kommersiellt och politiskt? En anonym text som förefaller skriven av en vanlig människa kan ha skickats från en PR-byrå eller en främmande makt. Å andra sidan är digitala medier inte enbart ett orwelliskt "storebror övervakar"-system utan också ett system där medborgarna kan avslöja missförhållanden och anonymt läcka dolda oegentligheter till offentligheten. Anonymiteten kan också göra det möjligt att diskutera och få kamratstöd i känsliga frågor. Visserligen möjliggör kamratstöd och anonymitet också olika extrema gruppers och enskilda medlemmars kommunikation och informationsutbyte.

Ny teknik och även medieteknik har historiskt i allmänhet väckt både entusiasm och förskräckelse. Redan Platon kritiserade sin tids nya medium, skriften. Filmen väckte entusiasm som ett nytt

uttrycksmedel samtidigt som föräldrar oroade sig över den "oriktiga fostran" som det nya mediet tillhandahöll för barn och unga. I den digitala världen är denna oro ännu uppenbarare: har föräldrarna och lärarna förlorat greppet om barnafostran? Blir den evidensbaserade medicinen och den officiella hälsoinformationen överröstad av "alternativ" hälsoinformation? Den digitala miljön erbjuder dels god och korrekt information men dels också skenbart verksam desinformation. Hur få människorna att förkovra sig i medie- och informationsläskunnighet så att de kan bedöma texter källkritiskt?

Medierna har på en och samma gång blivit en viktigare, mer komplicerad och allt oförutsägbarare faktor som påverkar hela samhällets och kulturens utformning. Hotbilderna och möjligheterna är inte begränsade enbart till förändringar inom medierna, men utan en exaktare bild av just mediernas utveckling är det svårt att förstå den allmänna utvecklingen. Det förutsätter mångvetenskaplig forskning.

Typiskt för forskningen inom programmets tematik är att den särskilt tillämpat metodologier inom socialvetenskaperna, medieforskningen, kommunikationsforskningen, informationsforskningen, forskningen i artificiell intelligens, politikforskningen, de ekonomiska vetenskaperna, de historiska vetenskaperna, rättsvetenskaperna, språkvetenskaperna, journalistiken, forskningen i interaktionen mellan människan och tekniken, filosofin samt konst- och kulturforskningen. Föremål för forskningen har också varit exempelvis frågeställningar kring hälsa, klimatförändringen och medietekniker, varvid man förutom de redan nämnda metodologierna också anlagt hälsovetenskapliga, naturvetenskapliga och teknologiska perspektiv på problemen. Den inhemska forskningen inom programmets temaområde håller hög klass och har gott samhälleligt genomslag. Den bedrivs vid alla våra universitet samt vid många andra forskningsinstitut och yrkeshögskolor. Med programmets hjälp har många redan existerande och nya forskningsgrupper möjlighet att bedriva mycket högklassig forskning som ger ett betydande bidrag även till den internationella debatten på området.

2. MÅL

Akademiprogrammet *Media och samhälle* förnyar vetenskapen och stärker tidigare forskning inom områden som är relevanta för programmet. Programmet förnyar samhällsforskningen i Finland genom att föra samman olika forskningsgrenar och infallsvinklar och koppla dem till en aktuell tematik av största samhällseliga relevans. Programmets mångvetenskapliga infallsvinkel tar sikte på att identifiera, analysera och förklara samhällseliga begrepp, fenomen och utvecklingstrender i anknytning till ämnet – samt öppna horisonter för nya lösningar och samhällseliga val.

Programmets mångvetenskapliga forskning ska ta fram kunskap, bedömningar och innovationer som svarar mot aktuella behov och trender som uppstår i samhället, den politiska kulturen och den snabbt föränderliga mediala kulturen. Programmet understryker vikten av dialog mellan vetenskapliga discipliner. Det vill också främja möten mellan disciplinerna bland annat genom kombinerade metodologier, gemensamma forskningsobjekt och både nationella och internationella nätverk. Programmet uppmuntrar forskarna att skapa interdisciplinära eller mångvetenskapliga projekt som kombinerar två eller flera discipliner med olika metodologi och infallsvinkel.

Programmet stärker det mångvetenskapliga samarbetet. Därför finansieras mångvetenskapliga forskargrupper projekt som försöker finna nya perspektiv.

3. TEMAOMRÅDEN

Tema 1: Media och samhällsrelationer

Hur har förhållandet mellan det politiska systemet och medierna utvecklats fram till vår tid? Den så kallade fjärde statsmakten arbetar idag i en mycket annorlunda relation till såväl informationsförmedlingen som de statliga och politiska beslutsmaskinerierna i jämförelse med situationen i nationalstaternas och de moderna mediernas tidiga år. I en tid av samhälleliga, politiska, ekonomiska och språkliga förändringar bildar de olika typerna av media i växande utsträckning också en del av de demokratiska beslutsprocesserna. Mediernas genomslag framträder också i form av förändrat språkbruk och nya begrepp, såsom blogg, community, algoritm och medieekologi. Begreppen beskriver dels förhållandet mellan medier och teknik, dels också mediernas omfattning, deras begriplighet, sättet på vilka de används och deras tillgänglighet för olika människogrupper i såväl nationella som globala nätverk. Fri användning av och tillgång till medier aktualiserar också frågan om mediernas demokratisering och de traditionella mediernas förlorade roll som en så kallad portvakt. Hur demokratisk är debatten överhuvudtaget? Speglar medierna samhällets polarisering eller är det de som själva, tillsammans med en allt bredare skara mediala aktörer och debattörer, skapar (stärker) en sådan polarisering?

Bidrar debatten i olika medier till att öka deltagandet i det samhälleliga beslutsmaskineriet (debatten om engagemang, civilsamhället och påverkan) eller är den växande mediedebatten och de sociala medierna ägnade att fjärma det egentliga beslutsfattandet från deltagarna/medborgarna? Är offentlig debatt i medierna med andra ord en form av skendemokrati eller uppfyller de den direkta demokratins och den deliberativa demokratins ideal? Hur inverkar den offentliga debatten på de politiska partiernas popularitet och överlag på förtroendet i samhället? Exempelvis partier och politiker ifrågasätts ofta särskilt på de sociala mediernas arenor: innebär det att demokratin ökar eller att expertisen och makten förändras? I relationerna mellan media och samhälle kan bland annat följande frågor granskas:

- Media och demokrati – bland annat:
 - I vilken mån och på vilket sätt sammanförs respektive separeras mediediskurser av lokala, nationella och globala diskurser?
 - Frågor kring diskursiv makt, dvs. *vem* deltar i att skapa diskurser, hur framträder nätverkanter och deltagandet i diskurserna?
 - Hur demokratiska är medierna (särskilt de sociala medierna) när allt kommer omkring? Är det kulturella, ekonomiska eller politiska samtalet dialogiskt eller håller sig de nuvarande medierna allttjämt snarare till monologer?
 - Frågor kring stammar och gruppbildning ("bubblor") där människor stärker sin egen uppfattning i egna diskussions- och åsiktshörnor. Har de sociala medierna utvidgat arenan för opinionstexter som dra allt skarpare gränser mellan olika grupper?
 - Vilka slags nationaliteter och gemenskaper med undergrupper bildas som reaktioner på samhälleliga förändringar? Vilka globala fenomen sugts in i de lokala diskussionsmiljöerna?

- Media, makt och ekonomi – bland annat:
 - Hur regleras olika medier, vilka mediepolitiska lösningar ingår i regleringen?
 - Vem styr över olika slags och olika nivåers medier, kan de överhuvudtaget styras i traditionell bemärkelse? Styrbarhetens förändringar i relation till media och samhälle.
 - Tekniska frågor, kunskap och skicklighet och hur de anhopas; växer ojämlikheten i takt med att samhället teknifieras och medifieras?
 - Tillgänglighets- och uteslutningsproblematiken både ur ett högteknologiskt perspektiv och med avseende på global ojämlikhet.

- Definition och distribution av kunskap och information: Vem skapar data och hur och i vilka syften bearbetas och tolkas de?
 - Vem har tillgång till databanker, hur diskuteras olika dataläckage i medierna?
 - Hur styrs eller påverkas mediekonsumenterna och deras världsbild av data och av att data används i marknadsföringssyfte?
 - Dataekonomi och därmed sammanhängande politiska och ekonomiska bindningar.
 - Data och innehållsproduktion samt olika slags marknadsföringsmekanismer påverkar de behov och diskussioner som medierna väcker och formar. Finns det tillräcklig vetenskaplig kunskap om det? Här aktualiseras också den politiska frågan om vad som uppfattas som data, vem som samlar in data och hur data formas till information i samhället.
- Sanning och påverkan: professionalism – bland annat:
- Frågan om sanning och ansvar med avseende på hur informationen och expertisen i medierna tas emot. Definition och förståelse av sanning överlag då man diskuterar den postfaktiska tiden.
 - Har det etiska och moraliska aktörskapet i ”demokratiska” mediemiljöer förlorats?
 - Agendor och hur de påverkas: vad lyfter medierna fram, vad tystas ner och på åtgärd av vem? Vem får sin röst hörd?
 - Hur framträder olika politiska och ekonomiska hierarkier, centrala mediepåverkare, mediebyråer i medierna, vilket är mediernas förhållande till informationspåverkan (eller mer traditionellt: propaganda)?
 - Affärsvärldens och marknadsföringens moderna former aktualiserar frågor kring vad mediasystem, medieekonomi och medieekologi handlar om.
 - Engagerande och kritisk mediefostran som grundval för ett demokratiskt samhälle och en demokratisk kultur.
 - Användning av nya medier och överlag av medier i barnafostran, hälsofostran och utbildning.

Tema 2: Tekniken i mediernas brytningstid

Olika samhällsfunktioner digitaliseras inom alla livsområden. Tekniken spelar en central roll i samhällets modifiering. Den finns redan praktiskt taget överallt i form av datanät, bärbara eller inbyggda apparater och sensorer samt applikationer (s.k. ubikmedia och tingens internet). De tekniska lösningarna kan ha både negativa och positiva följder i samhället. Det här temat förenar teknikforskning med forskning i hur medier produceras och konsumeras i samhället. Centrala ämnesområden är förändringarna i de digitala mediemiljöerna, nya infallsvinklar på växelverkan mellan människan och tekniken, den artificiella intelligensens och algoritmernas inverkan på mediernas roll i samhället samt användning av sociala medier och dess följdverkningar.

- Förändringarna inom den mediala miljön – bland annat:
- Förändringarna i arbetet inom mediebranschen vad gäller exempelvis genrer, distributionskanaler och processer.
 - Förändrade levnadsvanor efterhand som de digitala medierna sprider sig, exempelvis övergången från textuella till visuella medier, olika modaliteters betydelse för kommunikationen, växelverkan samt fostran och utbildning.
 - Hur en mediemiljö som stöder samhället kan utvecklas, till exempel teknik för en högklassigare offentlig debatt.
 - Medieekonomiska och mediepolitiska förändringar (tekniska innovationers inverkan på medieindustrins finansiering, förändringar i lagstiftningen, behov av politisk styrning).
- Mångsidig växelverkan mellan människan och tekniken – bland annat:
- Nya tekniker för skapande och distribution av media (t.ex. 3D och 360-video samt VR och AR); kombinerad av digital och fysisk växelverkan; flerkanalig teknik.

- Spel och spelliknande lösningar, exempelvis spelliknande tillämpningar för debattplattformar, spelbara medier.
 - Hur tingens internet används i medier.
 - Nya former av arbetsfördelning mellan människor och AI-stödda digitala medier (samarbete och arbetsfördelning mellan mänskliga och maskinella aktörer).
 - Etisk och socialt hållbar planering av ICT och medieteknik (technoethics).
 - Användning och icke-användning av media (hur och varför olika grupper deltar respektive låter bli att delta i samhällsdebatten med tekniska apparater).
 - Informationssökning och (personlig) informationshantering i de s.k. ubikmediernas epok; integritetsskyddet.
- Användning av artificiell intelligens och därtill hörande algoritmer i skapande och distribution av media – bland annat:
- Datafiering (t.ex. styrning av samhällsprocesser genom dataanalys, kundprofilering).
 - Algoritmisk modererat medieinnehåll.
 - Robotjournalistik och förändringar inom den offentliga debatten då algoritmerna blir aktörer som definierar innehåll.
- Användning av sociala medier inom olika samhällssektorer – bland annat:
- Processer och utmaningar i användningen av sociala medier.
 - Nya applikationer inom sociala medier och hur de används i vardagen och i arbetsprocesser.

I programmets ämnesområde ingår därtill teori och metodologi för forskning i det tekniskt modifierade samhället, exempelvis teorier och forskningsmetoder för människans och teknikens gemensamma aktörskap.

4. GENOMSLAG

För den finländska demokratin och livsstilen är mediernas och samhällets sammanflätning en utomordentligt viktig och aktuell fråga med vittgående konsekvenser. Det är en genuint mångvetenskaplig problematik med starkt vetenskapligt genomslag som reflekteras brett i olika kultur- och samhällssektorer och i forskningen i dem. Programmet inkluderar många samhälleliga, humanistiska och i vid bemärkelse kulturellerade forskningsintressen samt utveckling av kommunikationen och växelverkan. Det erbjuder också nya möjligheter till kombinerad av faktainnehåll i de berörda forskningsgrenarna.

Programmets resultat är tillämpbara inom många samhällssektorer. Förutom att programmet ger information som kan användas inom det samhälleliga beslutsfattandet utforskar det också de förhållanden under vilka denna information vävs in i beslutsprocessen. Medierna spelar en mycket viktig roll. Informationssamhällets sårbarhet och medierna som ett instrument för politisk påverkan är frågor som väckt ett ständigt växande intresse. Exempelvis informationskrigföring och spridning av desinformation bland annat via sociala medier är aktuella samhällsfenomen om vilka programmet tar fram ny kunskap som svarar mot de centrala samhällsaktörernas och även mediernas behov.

5. GENOMFÖRANDE

Syftet med programmet är att stärka mångvetenskaplig och interdisciplinär forskning inom dess ämnesområden. Programmets forskningsteman har kopplingar till många forskningsgrenar under Akademiens olika forskningsråd. Förutom Finlands Akademiens styrelse och enheten för akademiprogram har följande vetenskapliga forskningsråd vid Akademien deltagit i programberedningen: forskningsrådet för kultur och samhälle, forskningsrådet för naturvetenskap och teknik samt forskningsrådet för hälsa.

5.1 FINANSIERING

Akademiprogrammet Media och samhälle finansieras och koordineras av Finlands Akademi. Programmets projekt beviljas finansiering för fyra år (2019–2022). Inom akademiprogrammet finansieras både forskningsprojekt och forskningskonsortier som bedriver mångvetenskaplig forskning. Likaså stöds nationellt samarbete samt nätverksbildning. Ett forskningskonsortium är en sammanslutning av självständiga delprojekt som arbetar under en gemensam forskningsplan. Ett konsortium kombinerar olika metoder och discipliner i syfte att producera mer mervärde än genom vanligt projektsamarbete. Med programmets första utlysning torde finansieras ca tio forskningsprojekt. Programmets finansieringsbudget för 2018 är 8 miljoner euro. Dessutom reserveras 2 miljoner euro för kompletterande internationella utlysningar.

5.2 NATIONELLT SAMARBETE

I akademiprogrammet Media och samhälle ingår samarbete med övriga pågående tematiska program som finansieras av Akademin. Vid programutvecklingen beaktas även program och projekt som genomförs av övriga finländska organisationer.

5.3 INTERNATIONELLT SAMARBETE

Akademiprogrammet strävar till att selektivt skapa samarbete med utländska forskningsfinansiärer som finansierar högklassig forskning inom programmets ämnesområde och med vilka forskningssamarbetet också är relevant och nyttigt för den finländska forskningen inom området. Vidare eftersträvas samarbete med relevanta utländska program, projekthelheter och ledande forskningsinstitut.

5.4 TIDTABELL

Inom akademiprogrammet finansieras åren 2019–2022 högst fyraåriga enskilda forskningsgrupper samt konsortier som består av två eller flera grupper. Finansieringsperioden är i regel fyra år. Finansieringsperioden börjar den 1 januari 2019 och slutar den 31 december 2022. Ett enskilt projekt kan ansöka om högst 500 000 euro. Ett konsortium kan ansöka om högst 1 000 000 euro.

En noggrannare tidtabell för utlysningen och bedömningsprocessen finns i kapitel 6 (Ansökningsanvisningar och bedömningskriterier). Programmets inledande seminarium ordnas under vårvintern 2019. Om eventuella kompletterande utlysningar, finansiärer, forskningsområden, tidtabeller och ansökningsprocesser meddelas skilt.

Programmet utvärderas under år 2023. Läs mer om utvärderingen under punkt 5.7.

5.5 LEDNINGSGRUPP

I akademiprogrammets ledningsgrupp ingår medlemmar av Akademinns forskningsråd och andra expertmedlemmar. Också andra experter kan inbjudas. Ledningsgruppen har till uppgift att

- bereda programmet och framföra till programsektionen ett förslag om de projekt som finansieras
- föreslå till Akademinns forskningsråd och andra finansiärer eventuella kompletterande utlysningar och/eller tilläggsfinansiering
- leda programmet och svara för dess uppföljning
- svara för programkoordineringen
- svara för programmets utvärdering

- främja nyttiggörandet av programmets resultat.

5.6 KOORDINERING

Programmet vill med hjälp av aktivt informationsutbyte och samarbete länka samman de medverkande forskningsprojekten till en enda helhet. Programkoordineringen sköts av ledningsgruppen samt av programcheferna och projektsekreteraren vars uppgift är att i samarbete med de medverkande projekten arbeta för att programmets mål uppnås. Man väntar sig att de finansierade projekten tack vare programkoordineringen stärker varandra och att programmet ger upphov till ett nytt slags mångvetenskaplig forskningskunskap. Av ledarna för de antagna projekten förutsätts därför att de förbinder sig att arbeta för programmets mål och aktivt samarbeta både under programmets lopp och efter att programmet avslutats.

De ansvariga ledarna för programmets forskningsprojekt har till uppgift att

- i enlighet med programchefens och finansiärernas anvisningar svara för och rapportera om projektets vetenskapliga framsteg och medelsanvändning
- försäkra sig om att de själva och forskargruppens medlemmar deltar i de evenemang som programkoordinationen anordnar samt att främja informationsutbytet och samarbetet mellan programmets olika forskargrupper
- medverka i framställningen av översikter, synteser och informationsmaterial om programmet samt att aktivt informera om programmets framsteg och resultat på offentliga och vetenskapliga forum.

Under programmets lopp deltar forskningsprojekten i möten med de som utnyttjar forskningens resultat och i annan verksamhet där information om forskningen förmedlas till olika intressentgrupper.

5.7 PROGRAMMET UTVÄRDERAS

Efter att akademiprogrammet avslutats utvärderas dess genomförande och resultat. Hur utvärderingen konkret genomförs samt dess mål avgörs under programmets lopp, men bl.a. följande faktorer kan beaktas:

- hur programmets mål har uppnåtts
- hur programmet har genomförts
- programmets genomslag
- nationellt och internationellt samarbete
- forskningens synlighet och publicitet.

Utvärderingen kan genomföras som en del av en bredare utvärdering av Akademiens program eller av en nationell programhelhet och i samarbete med andra nationella och internationella aktörer.

De forskargrupper som finansieras ska enligt ledningsgruppens anvisningar rapportera om hur deras projekt framskrider samt tillstålla Akademien en forskningsrapport efter att projektet har avslutats. Av rapporten ska framgå bland annat projektets vetenskapliga publikationer och de examina som avlagts inom ramen för programmet.

6. ANSÖKNINGSANVISNINGAR OCH BEDÖMNINGSKRITERIER

Programmets utlysning genomförs i två steg. Se anvisningarna för ansökan i Akademiens aprilutlysning 2018. Ansökningstiden går ut den 25 april 2018 kl. 16.15. Ansökningstiden är bindande.

Utifrån de preliminära ansökningarna framför ledningsgruppen till programsektionen ett förslag om de projekt som går vidare till det andra steget. I det andra steget bedöms ansökningarna genom internationell peer review. Utifrån en vetenskaplig bedömning av ansökningarna och med beaktande av programmets mål bereder ledningsgruppen ett förslag till programsektionen om vilka projekt som ska beviljas finansiering. Programsektionen fattar finansieringsbesluten senast i december 2018. Om tidtabellerna för eventuella kompletterande utlysningar avtalas skilt.

Ansökningarna bedöms enligt Akademiens allmänna bedömningskriterier för akademiprogram (se [Så bedöms ansökan](#) på webben). Utöver de vanliga kriterierna kommer man i bedömningen att fästa uppmärksamhet vid programmets mål, såsom de beskrivs i programbeskrivningens kapitel 2. Detta kommer att beaktas under bedömningsblankettens punkt "Projektets lämplighet för programmet".

7. MER INFORMATION

Den här programbeskrivningen kan laddas ner i pdf-format på webben på www.aka.fi/mediasoc > SV.

programchef
Risto Vilkkö
Finlands Akademi
tfn 0295 335 136

programchef
Mikko Ylikangas
Finlands Akademi
tfn 0295 335 143

projektsekreterare
Erika Lempiäinen
Finlands Akademi
tfn 0295 335 101

E-postadresser: fornamn.efternamn@aka.fi
Fax 0295 335 299

Postadress:
Finlands Akademi
PB 131 (Hagnäskajen 6)
00531 Helsingfors